

2b. 15

32.
35
Quod Deus ter Opt. Max. au-
spicatò fieri velit

Serenissimo atq; Potentissimo Electore
Brandenburgico

Amplissimi Senatus Academici in alma Viadrina

VOTUM

confirmante

ÆGIDIUS BLOTIUS,

J. U. Doctor,

Institutionum Juris Imperialium Professor

Publicus designatus,

Cum praelectiones auspicaturus

Oratiunculam ex more Acade-

miae recepto in Jctorum aroaterio

ad diem 22. Aprilis hora 9 matutina

pramittere velles,

ad audiendam eam.

Juventutem legum, artiumq; liberalium studiosam

omnesq; ac singulos reipub. literaria cives humaniter

invitat.

Anno partæ per Christum salutis

M. DC. XXIII.

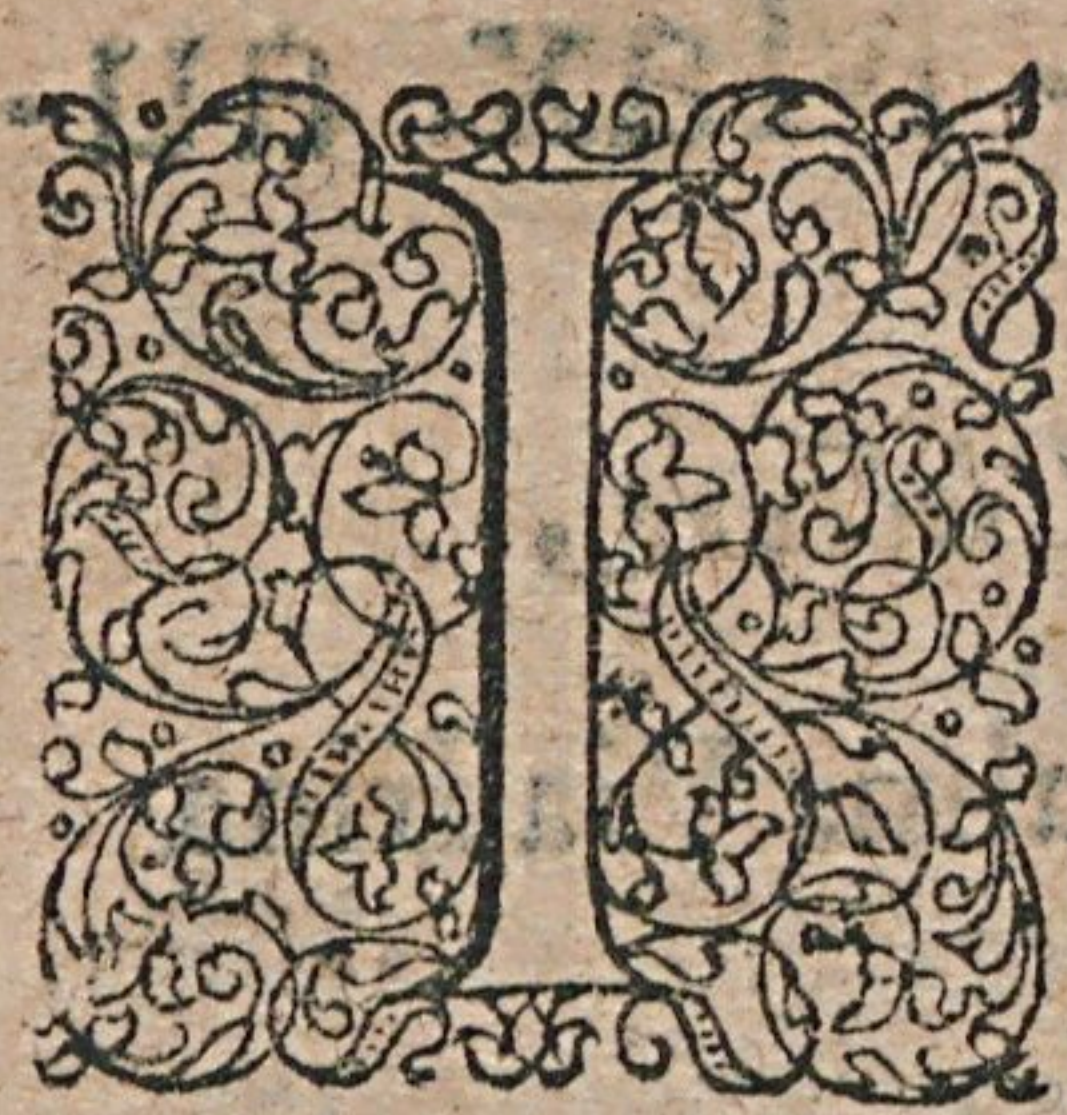
FRANCOFURTI MARCHIONUM

Ex Officina Typographica

FRIDERICI HARTMANNI,

Bibliopolæ.

52
Nter liberalium arti-
um & disciplinarum dona ac bona,
velut Sapien^tia^e Divina^e rivulos, si nō
principem, certē non postremum lo-
cum civilis Sapien^tia^e sibi vendicat. Si
enim justitia, ad quam, ceu finem,
collimat, spectetur: Sustinet hęc, non secus ac magnus
Atlas, humeris suis ingentes illas Imperiorum moles, ut
firmo & recto stent talo, expellitq; per legitimos trami-
tes calumniantiū iniquitates. Quā sublatā vix ac ne vix
quidem exploratū cuiquam esse possit, quid suum, quid
alienum sit; Quę si non modō oppressa, sed & deserta e-
rit, nihil est, ut cum oratorū Principe loquar, quod quis
se habere certum, aut à patre accepturū, aut relicturum
liberis arbitretur. Et inde sine justitia ne Jovem quidem
Principatum gerere posse, veterib. fuit persuasum: Inde
eam fortitudine majorem censuit Agesilaus. Accedit,
quod reliquarum disciplinarum utilitas in vado nō col-
locetur, nisi eadem legum, quę justitię præcepta sunt,
propugnaculis, veluti vallo quodam, sint communitæ.
Conservatur unicē hoc legum medio atq; remedio ho-
dieque inter tot & tantos furibundi ac immundi hujus
mundi furores, inter tot juris osores Caligulas, commu-
nis illa, quę inter homines naturā intercedit, cognatio;

utut

utut maximè ipsa exili filo nunc temporis pendeat. Quò
etiam olim respiciens Heracletus magis pro legibus
quam pro mœnibus pugnandum existimavit : quippe
ratus his civitatem carere posse, illis non posse. Cujus rei
veritatem quoque Romana respub. quondam suo sa-
tis comprobavit exemplo : quæ cum aliquando sine ju-
re scripto viveret, nã dici non potest, quanto procella-
rum metu, quanto motu sit conquassata : quàm incerto
potentum arbitrio & libidine omnia gubernata : donec
tandem per legatos, Athenas missos, legum norma &
forma allata fuit & in jus certum reducta, ac redacta.
Quod si igitur tam principum, quam privatorum res &
sortes solis justitiæ ac legum munimentis, quæ juris-
prudentiæ unicè accepta ferenda, factæ rectæ conser-
vantur : hanc juris artem, hanc rerum divinarum atque
humanarum scientiam, quis flocci faciendam ? quis non
ambabus manibus amplexandam putet ? Quemad-
modum verò, Pomponio si fidem arbitramur, nihil est
jura in civitate esse, nisi sint, qui ea regere possint : Ita
non minus in repub. legum scientibus atque peritis
opus : qui juris apices & articulos egregie discutiant, le-
gum intimiores sensus indefessâ ac vigili curâ eruant,
duros & diros nodos atque ænigmata subtili mentis a-
cumine, tanquam mucrone, resolvant : qui justitiæ
lance negociorum momenta expendant & causarum

secreta expandant, jusque responsitando suggerant. Quomodo enim quæso ejusmodi sacrarum legum scientiâ illuminari mundus? quomodo ad obediendum Deo, & Principibus, ejus ministris, vita subjectorum informari posset: nisi insimul essent; qui hanc boni & æqui notitiâ profiterentur, æquam ab iniquo separarent, licitum ab illicito distinguerent: juris sacerdotes. Hoc si quis inficias eat, is superiorum seculorum recolat memoriâ, quibus ob barbarorum in Italia dominatum, ad quingentos ferè annos juris professio publica planè obmutuit: donec tandem legum Romanarum nitor Irnerii sive V Verriheri, hominis Germani opera, & opera, atque auctoritate Lotharii Saxonis, in Italia primum reflorescere cœpit, postque Alpes transvolans in Germaniam penetravit. Legisse horret animus, quanta tum temporis dominata barbaries: quanto opere Romana Prudentia, & cum ea liberalia studia, sepulta ac sopita jacuerint; imò, quicquid libuit, licuerit. Cui igitur dubium, hodierno tempore eos per quam laudabile & necessarium reipub. onus ac munus subire, qui in Scholis interpretando juri invigilant, & juventutem, vastissimum juris Oceanum ingredientem, fida manu-dictione ac fide formant & informant, quò rectum cursum teneat; ne vè temerè hinc inde vagando ratem frangat? Certè, si olim Hermodorus Ephesius, leges, qua

quæ à legatis Romanis ex Græciæ civitatibus Romam
allatæ erant, interpretatus dicitur: quo nomine eidem
statuam in comitio dicatam fuisse, Plinius memorat:
quanto magis tam intricata ac spaciola juris volumina
interpretis indigebunt. quanto magis juvenus, le-
gum studiosa, Duoctorem, & Doctorem desiderabit: ne
vasta illa commentariorum Iliade, & numero penè in-
numero opprimatur vel etiam prematur? Oculorum
aciem sine pupilla hebetari, sine gubernatore navim pe-
riclitari, sine auriga currum everti, comperimus. An
non eandem fortunam, juri animū qui applicat, ducem
nisi nanciscatur, experiri cogetur? Extat equidem apud
Xenophontem in Oeconomico præclara sententia, ni-
hil reperiri aut pulchrius aut ad alium commodius, quam
ordinem: nihil contra aut aspectu foedius, aut defor-
mius, aut quod plura omnibus incommoda pariat,
quam confusionem ac perturbationem. Sed proh quam
variè hoc in genere peccatum putatur ab his, qui scri-
ptis hætenus jus civile illustrarunt: dum varia variè
in alienis locis miscuerunt, & magnam læpè præcepto-
rum inatriginem reliquerunt: non sicut ac si quis horde-
um, triticum & legumina in unum acervum conferret,
& paterfamilias vestem non in vestiario, sed in arca pa-
naria conderet pisces in nemore, lepores in piscina in-
clusos, omnia in alieno loco reposta haberet: quemad-
modum

modum scite quidam ex nostris loquitur. Ne igitur
talis confusio liberalia ingenia excarnificet, aut juven-
tutem à studio juris avocet, ut refugiat ac referat pe-
dem: ideo vel hoc nomine monstratore viæ opus.
Cæterum in modo interpretandi jura varium vario-
rum est judicium. Sunt enim, qui practicæ do-
cendi juris rationi cum Lycæis Italicis: Sunt qui theo-
ricæ cum Gallicis primas tribuunt. Verum mediam A-
thenæ Germanicæ hæcenus elegere viam. Neque
profectò injuria. Quemadmodum enim praxis sine
prægressa theoria aut omnino non datur, aut si datur,
incerta manca & stupida est, negocia non nisi erroribus
& periculosis inconvenientiarum terroribus innecten-
di apta: Ita quoque econtrariò, nisi cognitionem ju-
ris usus excipiat, vix est, ut ad perfectionem quis aspira-
re queat. Et quod de virtutibus verè proditum est,
præcipuam earundem laudem in actione, non contem-
platione, consistere: id ipsum & de scientiis, modò eæ
excipiantur, quæ adeò contemplatione nituntur, ut a-
ctionis penitus sint expertes: & vel maximè de hac dis-
ciplina jure prædicatur. Natura perfecta esse haut
dicitur, nisi suum, quem intendit & attendit, ad apta
finem. At nec pro civili prudentia venditari potest,
quæ tota in cognoscendo, cognoscendoque, non et-
jam agendo versetur & occupetur. Optimè igitur
jurium

jurium interpreti convenit id auditoribus suis, quod in
ipsis rerum obtinet argumentis, proponere, practi-
camque, quæ vera legum intellectrix perhibetur, par-
cè subnectere: quo illi studia sua cum tempore matura
ex umbra in solem, solumque publicum educere, le-
ges, quas in scholis diglutiunt, in foro ac palatiis dige-
rere aliquando possint, & non minus ac Pythius ille A-
pollo, de quo est apud Ennium, clientes ac consulto-
res suos, suarum rerum jam ante incertos, ope & ope-
ra sua, ex ante incertis certos compotesque consilii, à se
dimittere nòrint.

Cum igitur à Serenissimo
atque Potentissimo Electore Brandenburgico, Domi-
no nostro Clementissimo, & Amplissimo Senatu Aca-
demico & mihi commissa atque demandata sit publica
Institutionum Juris Imperialium enarratio, & exedra:
Equidem meo modulo dum me metior, multa,
quæ promittam, non habeo: sudabo tamen, Bono
cum D E O, ut concinna, qualicet brevitate, vel poti-
us, qua convenit, necessitate, elementorum juris tex-
tum ejusque decisiones explanare, veras rationes &
concordantes textus adducendo, inductiones ad simi-
lia, vel etiam quæstiones, ibidem tractari solitas, par-
cè attingendo, ad exemplum Epicharmi non tam
νομψα quam *χρήσιμα* & ad fori usum accommoda
auditoribus tradere queam. Faciam autem initium
præ.

prælectionum ad proximum diem Jovis hora 7^a matu-
tina ; Idque à tit. de testamentis ordinandis : quan-
do quidem ita ordini juridico certas ob causas placuit.
Interea ne rem illotis, quod ajunt, manibus aggrediar,
pro more hujus Academiæ brevem orationem ad pro-
ximum diem Martis hora nona matutina juvante DEO
in Jure Consulorum acroaterio habebō : ad quam au-
diendam ut convenient, studiosam legum juventu-
tem, omnesq; ac singulos reipub. literariæ cives
officiosè invito. B. V.

Ja 666

ULB Halle 3
002 177 021

5b-700

V017

MC

Inches
Centimetres

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

32.
35

Opt. Max. au-
eri velit
tentissimo Electore
burgico
demici in alma Viadrina
TUM
ante
BLOTIUS,
Doctor,
nperialium Professor
designatus,
es auspicatorius
ex more Acade-
ctorum acroaterio
s hora 9 matutina
ere velles,
adam eam
umq; liberalium studiosam
b. literaria cives humaniter
nitat.
r Christum salutis
XXIII.
I MARCHIONUM
Typographica
HARTMANNI,
iopola.